

Nieuwe regels in verband met de opzegging van verzekeringsovereenkomsten: wat verandert er?

Sectorale FAQ

Vanaf 1 oktober 2024 treedt een nieuwe wetgeving¹ (hierna "wet") in werking die de regels met betrekking tot de opzegging van verzekeringsovereenkomsten wijzigt.

Deze sectorale FAQ's hebben tot doel de vier belangrijkste wijzigingen toe te lichten in een reeks vragen en antwoorden. Deze FAQ's zijn evolutief.

De nieuwe bepalingen wijzigen de regels met betrekking tot de opzegging van verzekeringsovereenkomsten op vier welbepaalde punten, namelijk:

- de termijn om zich te verzetten tegen de stilzwijgende verlenging van de overeenkomst, die voor de verzekeringnemer van 3 naar 2 maanden wordt gebracht;
- de mogelijkheid voor de verzekeringnemer "consument" om de overeenkomst vanaf het 2e jaar op elk moment op te zeggen;
- de mogelijkheid voor de verzekeringnemer "consument" om aan zijn nieuwe verzekeraar of een tussenpersoon te vragen de lopende overeenkomst op te zeggen;
- de opzeggingsmodaliteiten: invoering van nieuwe digitale alternatieven.

Meer weten? Raadpleeg dan zeker de gedetailleerde sectornota. Aan het einde van deze FAQ vindt u trouwens een overzichtstabel van de belangrijkste wijzigingen.

¹ Wet van 9 oktober 2023 tot vereenvoudiging van de opzeggingsregels voor verzekeringsovereenkomsten – Belgisch Staatsblad van 18 oktober 2023.

1. Verzet tegen stilzwijgende verlenging: kortere termijn in het voordeel van de verzekeringnemer

a. Wat verandert er?

De **termijn** die de **verzekeringnemer (natuurlijke persoon of rechtspersoon)** moet naleven **om zich te verzetten tegen de stilzwijgende verlenging** van zijn verzekeringsovereenkomst **wordt ingekort van drie tot twee maanden**. Deze nieuwe regel geldt enkel voor de verzekeringnemer (niet voor de verzekeraar).

b. Op welke verzekeringsovereenkomsten is deze nieuwe termijn van twee maanden ten gunste van de verzekeringnemer van toepassing?

Deze nieuwe termijn van twee maanden ten gunste van de verzekeringnemer is enkel van toepassing op **verzekeringsovereenkomsten niet-leven met een wettelijk verplichte looptijd van één jaar die stilzwijgend verlengbaar zijn**. Bijvoorbeeld: de overeenkomsten BA Auto, Brand (eenvoudige risico's), Familiale BA, Ongevallen Privéleven, Bijstand en Rechtsbijstand.

Dit geldt dus niet voor:

- overeenkomsten voor levens- en ziekteverzekeringen en kapitalisatieverrichtingen, die niet onderworpen zijn aan de stilzwijgende verlenging;
- overeenkomsten voor arbeidsongevallenverzekeringen, waarvoor de termijn vastgesteld blijft op 3 maanden;
- overeenkomsten met een looptijd van minder dan een jaar;
- overeenkomsten bepaald door het koninklijk besluit van 24 december 1992 tot uitvoering van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst. Dit besluit vermeldt onder meer de B2B-overeenkomsten voor het verzekeren van de burgerlijke aansprakelijkheid (behalve auto en privéleven ...), brand (behalve eenvoudige risico's), alle bouwplaats risico's enz. Voor deze overeenkomsten geldt de contractuele vrijheid wat hun eventuele stilzwijgende verlenging betreft.

Opgelet: verzekeringen niet-leven tot vergoeding van schade die aan een levensverzekering zouden worden toegevoegd (bv. een bijstandsverzekering) zijn onderworpen aan de regeling die er eigen aan is, en in het bijzonder aan de nieuwe wettelijke bepalingen inzake de opzegging, voor zover de beginselen van éénjarigheid en de stilzwijgende verlenging op deze overeenkomsten van toepassing zijn.

c. Wanneer kan de verzekeringnemer in de praktijk gebruik maken van deze nieuwe termijn van twee maanden om zich te verzetten tegen de stilzwijgende verlenging?

Voor overeenkomsten gesloten vanaf 01/10/2024: de termijn van twee maanden is van toepassing vanaf het sluiten ervan.

Voor bestaande overeenkomsten: de verzekeringnemer kan hiervan gebruik maken pas vanaf de eerste stilzwijgende verlenging na 1 oktober 2024.

Voorbeelden:

- Overeenkomst die begon te lopen op 30/09/23:
 - o stilzwijgende verlenging op 30/09/24 tot en met 29/09/25,
 - o eerste verlenging 'na 1 oktober 2024' = 30/09/25: de nieuwe wet is van toepassing vanaf 30/09/25 ... Dus in geval van verzet tegen de stilzwijgende verlenging is dit 3 maanden vóór de vervaldag tot en met 29/09/25 (23.59 uur). Vanaf 30/09/25 (00.00 uur) geldt de termijn van 2 maanden => verzet tegen de stilzwijgende verlenging uiterlijk op 30/07/26 (23.59 uur).
- Overeenkomst die begon te lopen op 15/10/23:
 - o stilzwijgende verlenging op 15/10/24 tot en met 14/10/25,
 - o eerste verlenging 'na 1 oktober 2024' = 15/10/24: de nieuwe wet is van toepassing vanaf 15/10/24 ... Dus in geval van verzet tegen de stilzwijgende verlenging is dit 3 maanden vóór de vervaldag tot en met 14/10/24 (23.59 uur). Vanaf 15/10/24 (00.00 uur) geldt de termijn van 2 maanden => verzet tegen de stilzwijgende verlenging uiterlijk op 14/08/25 (23.59 uur).
- Overeenkomst die begon te lopen op 01/01/2022:
 - o stilzwijgende verlenging op 01/01/2023 tot en met 31/12/23 en vervolgens op 01/01/24 tot en met 31/12/24;
 - o eerste verlenging 'na 1 oktober 2024' = 01/01/25: de nieuwe wet is van toepassing vanaf 01/01/25 ... Dus in geval van verzet tegen de stilzwijgende verlenging zal dit 3 maanden vóór de vervaldag zijn tot en met 31/12/24 (23.59 uur). Vanaf 01/01/25 (00.00 uur) geldt de termijn van 2 maanden => verzet tegen de stilzwijgende verlenging uiterlijk op 31/10/25 (23.59 uur).

2. Opzeggingsrecht zonder jaarlijkse vervalddag: mogelijkheid voor de verzekeringnemer om de overeenkomst vanaf het tweede jaar op elk moment op te zeggen

2.a. Wat verandert er?

De verzekeringnemer, die de hoedanigheid heeft van **consument** in de zin van het Wetboek van economisch recht (zie punt b hierna), **kan de door de wet bedoelde stilzwijgend verlengbare overeenkomsten** (zie punt c hierna) **vanaf het tweede jaar op elk moment opzeggen**.

De in aanmerking te nemen datum om te bepalen wanneer het 2e jaar ingaat, is de **verjaardag van de inwerkingtreding van de overeenkomst** en niet de premievervalddag (die bij overeenkomst op een ander moment kan zijn vastgelegd).

Voorbeeld: de overeenkomst werd gesloten op 01/11/2024, maar om redenen van boekhoudkundig gemak werd de premievervalddag vastgelegd op 01/01 (voor de eerste twee maanden dekking werd pro rata een premie betaald). De overeenkomst kan vanaf 01/11/2025 op elk moment worden opgezegd.

De opzegging heeft in dit geval uitwerking na het verstrijken van een termijn van twee maanden vanaf de dag na de betekening of vanaf de dag na de datum van het ontvangstbewijs of, bij een aangetekende zending, vanaf de dag na de indiening ervan, of bij een opzegging via een door de verzekeraar ter beschikking gestelde digitale omgeving, vanaf de dag na de elektronische handtekening.

Voorbeeld: een overeenkomst die begon te lopen op 01/01/2024 wordt opgezegd met een aangetekende zending die op 15/01/2025 bij de post of bij een andere operator wordt gedeponneerd:

- de termijn voor de uitwerking van de opzegging gaat in op 16/01/2025 en loopt af op 15/03/2025;
- de overeenkomst is definitief opgezegd vanaf 16/03/2025.

b. Welke overeenkomsten kunnen genieten van de mogelijkheid van een opzegging zonder jaarlijkse vervalddag?

De overeenkomst moet cumulatief voldoen aan de **volgende drie voorwaarden**:

- ***stilzwijgend verlengbaar zijn en een verzekering niet-leven betreffen***;

Merk op dat de ziekteverzekering en de AO-verzekering niet onderworpen zijn aan deze bepalingen.

- gesloten zijn door een of meerdere verzekeringnemers **consumenten** in de zin van het Wetboek van economisch recht, namelijk natuurlijke personen die buiten hun handels-, bedrijfs-, ambachts- of beroepsactiviteit handelen (art. 1.1.2°, Wetboek van economisch recht); in de parlementaire stukken wordt evenwel verduidelijkt dat bij gemengde overeenkomsten, waar een overeenkomst wordt gesloten voor doeleinden die deels binnen en deels buiten de handelsactiviteit van de persoon liggen en waarbij het handelsoogmerk zo beperkt is dat het binnen de globale context van de overeenkomst niet overheerst, die persoon ook als consument moet worden aangemerkt.

De precieze grens tussen "**gemengde**" producten die onderworpen zijn aan B2C-regels en die waarop de B2B-regels van toepassing zijn, is moeilijk te bepalen.

In geval van twijfel over de B2C- of B2B-aard van een verzekeringsovereenkomst, kunnen documenten worden geraadpleegd om na te gaan of er al dan niet een vermelding over de aard van de overeenkomst/de clause "consument" m.b.t. de mogelijkheid tot opzegging zonder jaarlijkse vervalddag wordt vermeld. Men denkt hier bijvoorbeeld aan de contractuele documenten, het premievervalddagbericht, een borderel of een eventueel extranet.

De wet bepaalt dat aan het opzeggingsrecht zonder jaarlijkse vervalddag moet worden herinnerd op elk premievervalddagbericht dat wordt uitgegeven voor een overeenkomst waarop dit recht van toepassing is (in duidelijke en bevattelijke bewoordingen). Het lijkt redelijk om ervan uit te gaan dat deze bepaling het *jaarlijkse* premievervalddagbericht beoogt, in tegenstelling tot de berichten van periodieke premiebetalingen.

Bovendien is het opzeggingsrecht zonder jaarlijkse vervalddag slechts van toepassing op de overeenkomsten gesloten voor 1 oktober 2024 vanaf hun eerste verlenging na die datum. De vervalddagberichten uitgestuurd na deze verlenging moeten deze vermelding vermelden.

c. Wanneer kan de verzekeringnemer in de praktijk gebruik maken van de mogelijkheid van een opzegging zonder jaarlijkse vervalddag?

Voor overeenkomsten gesloten vanaf 01/10/2024: de verzekeringnemer geniet hiervan vanaf het sluiten ervan (met dien verstande dat deze opzegging pas kan gebeuren vanaf het tweede jaar).

Voor de bestaande portefeuille: de verzekeringnemer zal deze pas genieten vanaf de eerste jaarlijkse vervalddag na 1 oktober 2024.

Voorbeelden:

- Overeenkomst die begon te lopen op 30/09/23:
 - o stilzwijgende verlenging op 30/09/24 tot en met 29/09/25,
 - o eerste verlenging 'na 1 oktober 2024' = 30/09/25: de nieuwe wet is van toepassing vanaf 30/09/25. De opzegging zonder jaarlijkse vervalddag zal dus mogelijk zijn vanaf 30/09/25 (00.00 uur).
- Overeenkomst die begon te lopen op 15/10/23:
 - o stilzwijgende verlenging op 15/10/24 tot en met 14/10/25,
 - o eerste verlenging 'na 1 oktober 2024' = 15/10/24: de nieuwe wet is van toepassing vanaf 15/10/24. De opzegging zonder jaarlijkse vervalddag zal dus mogelijk zijn vanaf 15/10/24 (00.00 uur).
- Overeenkomst die begon te lopen op 01/01/2022:
 - o stilzwijgende verlenging op 01/01/2023 tot en met 31/12/23 en vervolgens op 01/01/24 tot 31/12/24;
 - o eerste verlenging 'na 1 oktober 2024' = 01/01/25: de nieuwe wet is van toepassing vanaf 01/01/25. De opzegging zonder jaarlijkse vervalddag zal dus mogelijk zijn vanaf 01/01/25 (00.00 uur).

3. Continuïteit van de dekking: mogelijkheid voor de verzekeringnemer om aan zijn nieuwe verzekeraar of aan een verzekeringstussenpersoon te vragen de lopende overeenkomst op te zeggen

a. Wat verandert er?

In het kader van het verzet tegen een stilzwijgende verlenging (zie punt 1) of een opzegging zonder jaarlijkse vervalddag (zie punt 2) met het oog op het sluiten van een overeenkomst met een nieuwe verzekeraar, kan de verzekeringnemer de nieuwe verzekeraar of een verzekeringstussenpersoon verzoeken om voor zijn rekening de nodige formele stappen te zetten in verband met de opzegging.

In dat geval **moet de verzekeraar of de verzekeringstussenpersoon ervoor zorgen dat de nieuwe overeenkomst uiterlijk bij het verstrijken van de opzeggingstermijn in werking treedt**. Het verzoek van de verzekeringnemer mag niet worden geweigerd.

Voorbeeld: overeenkomst opgezegd op 01/01. De termijn van 2 maanden begint te lopen op 02/01 en loopt af op 01/03. De nieuwe overeenkomst moet ingaan op 02/03. Hierbij wordt verondersteld dat de lopende overeenkomst onderworpen is aan de nieuwe wet en aan de termijn van 2 maanden voor de uitwerking van de opzegging.

Ander voorbeeld: overeenkomst opgezegd op 15/03. De termijn van 2 maanden begint te lopen op 16/03 en loopt af op 15/05. De nieuwe overeenkomst moet ingaan op 16/05 (met hetzelfde voorbehoud als in het voorbeeld hierboven).

Bij combinatiepolissen kan de oude overeenkomst in zijn geheel worden opgezegd.

Voorbeelden van combinatiepolissen:

- een algemene woningpolis met de waarborgen brand, natuurrampen, diefstal, BA gebouw, rechtsbijstand ...
- een omniumverzekering voor de auto met de waarborgen BA, materiële schade, rechtsbijstand, diefstal, brand ...

De verzekeringsdekking bij een verandering van verzekering **moet niet worden begrepen in termen van de inhoud van de overeenkomst, maar in termen van de continuïteit in de tijd van het bestaan van een overeenkomst die het goed of de verzekerde dekt** (een brandverzekeringsovereenkomst moet bijvoorbeeld worden vervangen door een brandverzekeringsovereenkomst, maar deze laatste hoeft niet identiek te zijn aan de eerste qua dekking, uitsluitingen enz...).

Een koninklijk besluit zal de vermeldingen bepalen die moeten voorkomen op de aanvraag tot opzegging van de lopende overeenkomst die de verzekeringnemer aan de nieuwe verzekeraar of aan de tussenpersoon zal richten.

b. Voor welke overeenkomsten kan de verzekeringnemer aan de nieuwe verzekeraar, of aan een verzekeringstussenpersoon, vragen om voor zijn rekening de formaliteiten verbonden aan de opzegging te vervullen?

Enkel de overeenkomsten bedoeld in vraag 2.b.

c. Wanneer kan de verzekeringnemer in de praktijk aan zijn nieuwe verzekeraar of aan een tussenpersoon vragen om de lopende overeenkomst op te zeggen?

Voor overeenkomsten gesloten vanaf 01/10/2024: de verzekeringnemer geniet hiervan vanaf het sluiten ervan.

Voor bestaande overeenkomsten: de verzekeringnemer geniet deze pas vanaf de eerste jaarlijkse vervalddag na 1 oktober 2024.

Voorbeelden:

- Overeenkomst die begon te lopen op 30/09/23:
 - o stilzwijgende verlenging op 30/09/24 tot en met 29/09/25,
 - o eerste verlenging 'na 1 oktober 2024' = 30/09/25: de nieuwe wet is van toepassing vanaf 30/09/25. De aanvraag is dus mogelijk vanaf 30/09/25 (00.00 uur).
- Overeenkomst die begon te lopen op 15/10/23:
 - o stilzwijgende verlenging op 15/10/24 tot en met 14/10/25,
 - o eerste verlenging 'na 1 oktober 2024' = 15/10/24: de nieuwe wet is van toepassing vanaf 15/10/24. De aanvraag is dus mogelijk vanaf 15/10/24 (00.00 uur).
- Overeenkomst die begon te lopen op 01/01/2022:
 - o stilzwijgende verlenging op 01/01/2023 tot en met 31/12/23 en vervolgens op 01/01/24 tot en met 31/12/24;
 - o eerste verlenging 'na 1 oktober 2024' = 01/01/25: de nieuwe wet is van toepassing vanaf 01/01/25. De aanvraag is dus mogelijk vanaf 01/01/25 (00.00 uur).

4. Opzeggingsmodaliteiten: nieuwe digitale alternatieven

a. Welke zijn de nieuwe digitale alternatieven om een verzekeringsovereenkomst op te zeggen?

De wet voorziet in twee nieuwe digitale alternatieven om een verzekeringsovereenkomst op te zeggen:

- zowel de verzekeringnemer als de verzekeraar kunnen de verzekeringsovereenkomst voortaan opzeggen via een **gekwalficeerde elektronische aangetekende zending** (d.w.z. die voldoet aan hoge veiligheidseisen). Klik [hier](#) voor meer informatie over de gekwalficeerde elektronische aangetekende zending.

- **voor zover de verzekeraar hierin voorziet (dit is geen verplichting), de mogelijkheid voor de verzekeringnemer om zijn overeenkomst op te zeggen via een digitale omgeving die door de verzekeraar of de verzekeringstussenpersoon ter beschikking wordt gesteld (bv. een beveiligd extranet).** De opzegging moet worden ondertekend met een gekwalificeerd(e) elektronisch(e) handtekening of zegel (bv. Itsme, elektronische identiteitskaart of een ander type van gekwalificeerde handtekening). Klik [hier](#) voor meer informatie over de gekwalificeerde elektronische handtekening. De verzekeringnemer ontvangt op een duurzame gegevensdrager een ontvangstbewijs van de opzegging met vermelding van het nummer van de overeenkomst. De opzegging heeft pas uitwerking na het verstrijken van een termijn van een maand, te rekenen vanaf de dag volgend op de datum van de elektronische handtekening (behalve in de gevallen waarin de wet een andere termijn bepaalt).

Voorbeeld: overeenkomst opgezegd (via een door de verzekeraar ter beschikking gestelde digitale omgeving) op 31/07; de termijn voor de inwerkingtreding van de opzegging gaat in op 01/08 en eindigt op 31/08. De overeenkomst is definitief opgezegd vanaf 01/09.

Of deze nieuwe, niet-verplichte mogelijkheid in de praktijk wordt gebracht, hangt af van elke verzekeraar die, in voorkomend geval, passende informatie zal verstrekken.

b. Op welke overeenkomsten zijn deze nieuwe digitale opzeggingsmodaliteiten van toepassing?

Alle overeenkomsten behalve de overeenkomsten voor arbeidsongevallenverzekeringen waarvoor een aangetekende brief nodig blijft.

c. Vanaf wanneer kunnen deze nieuwe digitale alternatieven worden gebruikt?

Voor overeenkomsten gesloten of stilzwijgend verlengd vanaf 1 oktober 2024.

FEPRABEL

Fédération des Courtiers en assurances & Intermédiaires financiers de Belgique

5. Overzichtstabel – te lezen samen met de wettekst, de sectornota en de sectorale FAQ

		Verzet tegen stilzwijgende verlenging	Opzegrecht gedurende het jaar	Opzeg via tussenpersoon of nieuwe verzekeraar	Digitale opzeg (nieuwe mogelijkheden)
Wat verandert?		2 maanden ipv 3 maanden	Opzeg ten alle tijde vanaf het 2° verzekeringsjaar (ongeacht vervaldag)	De verzekeringnemer kan aan tussenpersoon of nieuwe verzekeraar verzoeken het nodige te doen voor de opzeg	-Elektronische aangetekende zending; -Opzeg in digitale omgeving indien voorzien door verzekeraar
Voor wie?		Verzekeringnemer	Verzekeringnemer-Consument (opgelet gemengd gebruik)	Verzekeringnemer-Consument (opgelet gemengd gebruik)	-Aangetekende zending: Verzekeringnemer en verzekeraar -Digitale omgeving; verzekeringnemers
Welke verzekeringscontracten	Takken	Niet-leven	Niet-leven	Niet-leven	Leven en Niet-leven
	Duur	1 jaar met stilzwijgende verlenging	Stilzwijgende verlenging	Stilzwijgende verlenging	nvt
	Uitgesloten	Arbeidsongevallen, Bepaalde B2B contracten (KB 24/12/1992), Ziekteverzekering	Arbeidsongevallen, B2B contracten, Ziekteverzekering	Arbeidsongevallen, B2B contracten, Ziekteverzekering	Arbeidsongevallen
Toepassing		-Nieuwe contracten: afgesloten vanaf 01/10/2024	-Nieuwe contracten: afgesloten vanaf 01/10/2024	-Nieuwe contracten: afgesloten vanaf 01/10/2024	-Nieuwe contracten: afgesloten vanaf 01/10/2024

	-Lopende contracten: vanaf eerste stilzwijgende verlenging vanaf 01/10/2024	-Lopende contracten: vanaf eerste stilzwijgende verlenging vanaf 01/10/2024	-Lopende contracten: vanaf eerste stilzwijgende verlenging vanaf 01/10/2024	-Lopende contracten: vanaf eerste verlenging vanaf 01/10/2024
Aandachtspunten	-Uiterlijke opzeg: dag voorafgaand aan aanvang van periode van 2 maanden "maand": kalendermaand	-Polis vervalt daags na verloop van opzegtermijn -Dit recht moet vermeld worden op premievervaldagbericht (uitgegeven door makelaar of verzekeraar)	-Aantal minimale vermeldingen in mandaat van verzekeringnemer aan de nieuwe verzekeraar of tussenpersoon (zie KB TBC) -Nieuwe verzekeraar of tussenpersoon moet gevolg geven aan verzoek van verzekeringnemer en continuïteit van dekking waarborgen	-Opzegtermijn gaat in de dag volgend op opzeg

